

**Комунальний заклад
«Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка»
Чернігівської обласної ради**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

**для підготовки ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ
на основі БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
за спеціальністю 014.10 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)
галузі знань 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою комунального закладу
«Прилуцький гуманітарно-педагогічний
фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради
(протокол № 2 від «15» листопада 2021 р.)

Зі змінами, затвердженими
педагогічною радою комунального закладу
«Прилуцький гуманітарно-педагогічний
фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради
(протокол № 8 від «27» червня 2024 р.)

**Освітня програма зі змінами вводиться в дію
з «02» вересня 2024 р.**

В.о. директора Оксана МЕЛЬНИЧУК
(наказ № 84 від «28» червня 2024 р.)

Освітня програма профільної середньої освіти для підготовки молодших спеціалістів на основі базової середньої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Технології) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (далі – Освітня програма), розроблена на виконання Закону України «Про освіту», статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 23 листопада 2011 року № 1392 (далі – Державний стандарт), на основі Типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2018 року № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» (далі – Типової освітньої програми), та з урахуванням наказу Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Освітня програма забезпечує виконання Державного стандарту в комунальному закладі «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради (далі – Коледж).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг та структуру навчального навантаження;

очікувані результати навчання здобувачів освіти;

пропонований зміст окремих предметів;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг та структура навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для студентів I-II курсів спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології) у частині профільної середньої освіти, яке фінансується, складає 2626 годин.

Гранично допустиме тижневе навантаження на студента I-II курсів у частині профільної середньої освіти становить 30 годин. Частина навчальних годин з предмету «Фізична культура» (2 години на тиждень) не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження студентів.

Освітня програма передбачає години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів. При складанні навчального плану перелік предметів з блоку вибірково-обов'язкових, профільних та спеціальних курсів формується Коледжем самостійно з урахуванням галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології), з яких здійснюється підготовка за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра.

Відповідно до профілю навчання за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології), а також кадрового потенціалу та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу Коледжем ухвалено рішення про використання переліку базових предметів, який включає експериментальні інтегровані курси: «Історія: Україна і світ», «Природничі науки» (додаток 1 до Типової освітньої програми).

Мінімальна кількість годин на вивчення предмету «Українська мова» збільшена за рахунок годин на профільні предмети і спеціальні курси. Мінімальна кількість годин на вивчення інших базових предметів збільшена за рахунок додаткових годин з урахуванням тривалості семестру вивчення кожного предмету. Це має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання студентів згідно з вимогами Державного стандарту.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології»), обраними Коледжем самостійно з переліку, запропонованого Типовою освітньою програмою. Розподіл годин між ними визначено Коледжем. Кількість годин на вивчення предмету «Технології» збільшена за рахунок годин на профільні предмети та спеціальні курси.

Частину навчальних годин призначено для забезпечення профільного навчання, яке є невід'ємною частиною професійної підготовки молодшого спеціаліста. Профіль навчання формується відповідно до спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології) з урахуванням можливості отримання додаткової кваліфікації, обраної здобувачем освіти під час вступу на навчання до Коледжу.

Перелік профільних предметів визначається Коледжем, якщо інше не передбачено стандартами освіти.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

базові та вибірково-обов'язкові предмети;
профільні предмети;
спеціальні курси.

Освітня програма передбачає поглиблене або додаткове вивчення за рахунок годин на профільні предмети і спеціальні курси, залежно від додаткової кваліфікації здобувача освіти таких освітніх компонентів:

Фізика;
Спецкурс «Вища математика»;
Спецкурс «Креслення»;

Факультатив «Інформатика і програмування» – для здобувачів освіти за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології) з додатковою кваліфікацією «Вчитель інформатики»;

Факультатив «Практикум з художньої обробки деревини» – для здобувачів освіти за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології) з додатковою кваліфікацією «Організатор учнівської творчості (художня обробка деревини)».

Спеціальні курси разом із профільними предметами і факультативами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних і непрофільних предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, або надавати здобувачам освіти знання з сфери майбутньої професійної діяльності тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися і затверджуватися Коледжем. Спеціальні курси реалізуються за рахунок годин на профільні предмети та спеціальні курси.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає Коледж, враховуючи особливості галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології).

Кількість годин на вивчення базових або профільних предметів при складанні навчальних планів збільшена за рахунок додаткових годин.

Результати навчання, які виходять за рамки Державного стандарту, можуть бути зараховані Коледжем в результатах навчання за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Технології) фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, обсяги яких визначаються у кредитах ЄКТС та зараховуються в дисциплінах навчального плану підготовки фахового молодшого бакалавра.

Освітня програма передбачає зарахування в результати навчання за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Технології) фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка результатів навчання, які виходять за рамки Державного стандарту, з таких базових та профільних предметів і спецкурсів:

Історія: України і світ – Історія України;

Громадянська освіта – Основи правознавства;

Природничі науки – Основи екології;

Захист України – Основи медичних знань;

Технології – Вступ до спеціальності;

Технологічний практикум з ручної обробки деревини, Технологічний практикум з ручної обробки металів;

Фізика – Загальна фізика, Основи електротехніки;

Спецкурс «Вища математика» – Вища математика;

Креслення – Нарисна геометрія і креслення.

Спецкурс «Інформатика і програмування» – Інформатика і програмування

Спецкурс «Ручна обробка деревини» – Практикум з ручної обробки деревини.

Деякі предмети можуть викладатися за модульним принципом (наприклад, «Історія: Україна і світ», «Природничі науки» та інші). У такому разі розподіл годин між модулями здійснюється відповідно до навчальних програм.

Заняття з курсу «Захист України» можуть проводитись наприкінці навчального року з використанням навчально-методичної бази військових частин, відповідних кафедр закладів вищої освіти, військових комісаріатів, оборонно-спортивних, військово-патріотичних оздоровчих таборів тощо.

Якщо тижневе навантаження на студента при вивченні певного предмета або курсу становить до двох годин на тиждень, припустимим є його вивчення блоком за обмежений період часу з урахуванням необхідності забезпечення рівномірності розкладу занять впродовж семестру.

ПЕРЕЛІК
предметів профільної середньої освіти
для підготовки фахових молодших бакалаврів
на основі базової середньої освіти
за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин
	Базові предмети	
1	Українська мова	208
2	Українська література	154
3	Зарубіжна література	80
4	Іноземна мова	154
5	Історія: Україна і світ	220
6	Громадянська освіта	74
7	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	245
8	Природничі науки	285
9	Фізична культура	222
10	Захист України	114
	Профільні предмети і спеціальні курси	
11	Фізика	257
12	Спецкурс «Вища математика»	74
13	Креслення	80
	Вибірково-обов'язкові предмети	
14	Інформатика (з поділом на підгрупи)	114
15	Технології	151
	Факультативи	
16	Інформатика і програмування	40
	Практикум з художньої обробки деревини	
	Усього фінансується	2472 / 2626¹

¹На академічну групу, враховуючи поділ групи на підгрупи для вивчення предмету «Інформатика» та для вивчення спецкурсів відповідно до додаткової кваліфікації здобувачів освіти:

- Спецкурс «Інформатика і програмування» – І підгрупа, для здобувачів освіти за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Технології) з додатковою кваліфікацією «Вчитель інформатики»;

- Спецкурс «Практикум з художньої обробки деревини» – II підгрупа, для здобувачів освіти за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології) з додатковою кваліфікацією «Організатор учнівської творчості (художня обробка деревини)».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні

		комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними

	науках і технологіях	пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої

		траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості

	сфері культури	співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися засобами як окремих предметів, так і їх угруповань.

Ключові та загальнопредметні компетентності, окремі предмети та предметні цикли можуть інтегруватися, формуючи наскрізні лінії.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська

відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування у студентів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. При цьому є можливим проведення занять на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Викладач повинен сприяти формуванню у студентів толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на

	проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з "ага (wow) -ефектом", пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги та форми здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу визначаються Коледжем самостійно відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у комунальному закладі «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради, затвердженого у встановленому законодавством порядку.

Здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти проходять державну підсумкову атестацію за курс профільної середньої освіти з середнім, достатнім або високим рівнем навчальних досягнень з кожного навчального предмета.

Порядок, форми проведення державної підсумкової атестації і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає Міністерство освіти і науки України.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
якість проведення навчальних занять;
моніторинг досягнення студентами результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок студентів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Прикінцеві положення

Освітня програма сформована на підставі Типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2018 року № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти», і, відповідно до чинного законодавства, не потребує окремого затвердження центральним органом виконавчої влади у сфері забезпечення якості освіти.

Освітня програма та перелік освітніх компонентів, що передбачені Освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті Коледжу <https://college.tim.ua>.

На підставі затвердженої Освітньої програми розробляється навчальний план підготовки фахового молодшого бакалавра, що конкретизує організацію освітнього процесу та забезпечує інтеграцію освітніх компонентів за програмою профільної середньої освіти та освітніх компонентів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Технології) фахової передвищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014.10 Середня освіта (Технології).